

Kansen & kwaliteiten

Jaarverslag NVA 2017

Kansen en kwaliteiten benutten

Colofon

Teksten: Jeroen van Bijl, Axe media | Portretfotografie: Petra van Schaik
Grafische vormgeving: Charlot Luiting Ontwerp, Amersfoort

In de afgelopen jaren heeft NVA zich ingezet om klanten, naast de inburgeringslessen, stappen te laten maken richting arbeidsmarkt, sociale activiteiten of passende hulp en zorg. Circa de helft van de begeleide mensen heeft een zorgprofiel (5%) of een activeringsprofiel (45%). De andere helft heeft begeleiding die zich richt op werk of het volgen van een opleiding. In 2017 lag de nadruk op verdere aanscherping van de werktrajecten. Met de aantrekkende arbeidsmarkt lagen hier mooie kansen voor onze klanten. En die zijn dit jaar verzilverd.

Door het uitstroomdoel vroeg vast te stellen, slaan we meer vliegen in één klap. Inburgeren en tegelijk participeren. Een mooie wisselwerking met een positief effect op de inburgering. Deze aanpak geeft onze medewerkers bovendien een duidelijke focus. Ze kunnen nog doelgerichter bezig zijn: met de ene persoon wordt gewerkt aan activering, de andere persoon wordt begeleid richting werk. Het inzetten van de juiste instrumenten en behalen van resultaten staan hierin centraal.

Binnen het NVA is een beweging van 'anders organiseren' ingezet. Dit betekent dat projectmedewerkers, die met de klant werken, het beste weten wat deze nodig heeft om een volgende stap te zetten. Zij kennen de klant, geven vorm aan de instrumenten en doen dat op maat.

Een voorbeeld. In samenwerking met Bouwmensen en het Werkgeversservicepunt zijn meerdere testdagen georganiseerd, waar NVA-klanten met interesse voor de bouw konden laten zien wat ze in huis hebben. Dat gebeurde aan de hand van simpele opdrachten, zoals meten, timmeren en samenwerken. Met mooie gevolgen, want een complete groep is doorgestroomd naar een BBL-opleiding en bij werkgevers geplaatst. Daarnaast zijn we, met behulp van individuele begeleiding en matching, bezig om mensen in zorgfuncties te plaatsen. Naast bouw en zorg zijn ook ICT en horeca op zoek naar nieuwe medewerkers. Om de contacten met het bedrijfsleven te onderhouden en te versterken, hebben we een coördinator werkprojecten aangenomen.

Voor NVA is de inburgeraar dan ook veel meer dan iemand die de taal leert. Hij kán iets! Ons doel is die kwaliteiten samen met de klant te ontdekken en op de juiste plek in te zetten. Klanten worden hierdoor zekerder en ontplooien zich sneller. NVA is blij met werkgevers die personen niet afrekenen op hun taalniveau, maar zien welke kwaliteiten ze bezitten en hun werkervaringsplaatsen of contracten bieden. Zo kunnen inburgeraars sneller meedoen. Dat is voor iedereen beter: de inburgeraar, de werkgever, de samenleving én de overheid.

In 2012 vluchtte Sheelan (23) vanuit Syrië naar Turkije, trouwde daar met Habash en werd in 2015 moeder van Bahjat. In datzelfde jaar reisde haar man door naar Nederland, in 2016 volgden Sheelan en haar zoontje. Ze zijn erg blij dat ze in Leusden wonen. 'Nederland biedt structuur en veiligheid. Hier zijn zoveel mogelijkheden: als je wil, dan kan het.'

In de beginperiode was Sheelan erg bescheiden en kwam ze wat onzeker over, maar door de Slagkracht- en computervaardigheidstraining veranderde dat. 'Ik heb veel dingen geleerd waardoor ik weer zelfverzekerder werd. Ik ben weer meer de Sheelan uit Syrië. Ik heb écht weer mijzelf ontdekt. Niet alleen heb ik geleerd te solliciteren en hoe werkgevers praten, ook heb ik geleerd dat ik doelen moet stellen en hoe ik die kan bereiken.' Zo heeft ze, ondersteund door haar maatschappelijk

begeleider Henk, zelfstandig de kinderopvang voor haar zoontje geregeld.

Ikea

Inmiddels heeft Sheelan een paar Nederlandse vriendinnen gemaakt. 'Eén van hen ontmoette ik bij de bushalte. Ik was mijn tasje vergeten en ze bracht het bij me terug. Zo maakten we kennis, dronken koffie en wisselden adressen uit. Het vertrouwen tussen ons was er meteen en sindsdien doen we veel samen. We gaan bijvoorbeeld naar de Ikea, in haar auto.'

Zelf keuzes maken

Naast Henk wordt Sheelan begeleid door trajectbegeleider Marjan. 'Zij zijn aardig, helpen mij bij problemen, stellen mij gerust en adviseren mij, maar laten mij wél steeds zelf keuzes maken. Zoals welke studie ik het beste kan volgen.' In Syrië studeerde Sheelan vijf maanden accountancy. 'Ik hou

van administratief werk en was altijd al goed met wiskunde en cijfers. Uiteindelijk wil ik werken bij een bank of een accountant, dat is mijn doel.'

Toekomstplannen

Om daar te komen, moet ze eerst het Nederlands goed beheersen. 'De vraag was of ik meteen naar het HBO kon gaan of eerst een schakeljaar moest volgen om mijn kennis, vooral wiskunde en Engels, bij te spijkeren. Ik heb gekozen voor het tweede.' Met ondersteuning van het UAF en de gemeente zou ik eerst een schakeljaar kunnen doen. Sheelan heeft grote toekomstplannen: 'Na het schakeljaar wil ik naar het HBO met studiefinanciering en eventueel naar de universiteit. Ik wil hier voor ons drietjes een mooie toekomst opbouwen. Dat kan nu niet in Syrië. In Nederland is het veilig en voor mij mogelijk om verder te studeren!'

'Hier zijn veel mogelijkheden: als je wil, dan kan het!'

In een magazijn werken,
want ik hou van
fysiek zwaar werk'

Nederland was voor Yemane (24) uit Eritrea zijn droomland. 'Ik keek altijd voetbal en mijn favorieten waren Robben en Van Persie.' In 2016 kwam hij na een langdurige vlucht, en verblijf in zes AZC's, in Amersfoort terecht. 'Amsterdam vond ik te groot en in Utrecht kende ik niemand. Amersfoort vind ik een leuke stad en ik werd meteen opgevangen door de mensen van NVA.'

Tijdens de intake kwam naar voren dat Yemane in eigen land acht jaar algemeen onderwijs heeft gevolgd en nog geen werkervaring heeft opgebouwd. Tijdens zijn inburgeringslessen liet hij zien dat hij graag verder wilde komen. Het leren van het Nederlands ging redelijk, mede dankzij taallessen die hij al had gevolgd in een AZC. Verder keek hij veel YouTube-filmpjes, waardoor ook zijn Engels steeds beter werd. Omdat hij jonger is dan 30 jaar lagen er voor hem kansen om een opleiding te volgen met studiefinanciering. Samen met de trajectbegeleider heeft Yemane onderzocht welke

mogelijkheden er zijn en wat het betekent om met studiefinanciering te studeren en leven.

Directer

Met de Nederlandse cultuur had hij wat meer moeite. Zo werd hij door een buurman aangesproken, omdat hij op diens tuinbankje was gaan zitten. Ook hadden zij wat discussies over geluidsoverlast. Dankzij gesprekken met de maatschappelijk begeleider Hester en trajectbegeleider Marjan ontdekte Yemane wat in Nederland wel en niet kan. Om hem nog meer voor te bereiden op zijn toekomst volgde hij meerdere modules van de Slagkracht- en computervaardigheidstraining. 'Ik leerde er hoe je in Nederland woont en werkt en hoe je als collega's met elkaar omgaat. Nederlanders zijn veel directer dan ik gewend ben, maar ik leer snel bij.'

Open dagen

Na enige tijd bleek Yemane extra interesse te hebben in hout en graag te willen timmeren. Om hem zelf de keuze voor een

opleiding te laten maken, bezochten Yemane en Marjan verschillende open dagen. Hij koos voor de Entree-opleiding Voor Anderstaligen (EVA) van MBO Amersfoort. Yemane loopt stage bij Bouwmaat, waar hij goederen lost, de bonnen controleert en de goederen vervolgens in de schappen in de winkel zet.

Logistiek medewerker

Naast de studiefinanciering wilde hij wel een bijbaan hebben. Marjan hielp Yemane met het maken van een CV. Met hulp van Charita, coördinator werkprojecten NVA, belandde hij bij tapasrestaurant Gaudi's. 'Ik moet geld verdienen, want mijn opleiding kost € 90,- per maand. Ik werk als afwasser en mag soms in de keuken meehelpen. Het is heel gezellig met de collega's en tegelijkertijd leer ik gratis en steeds beter Nederlands.' Komend voorjaar doet hij examen voor zijn Entree-opleiding. 'Daarna wil ik de opleiding Logistiek medewerker niveau 2 doen. Ik wil in een magazijn werken, vooral omdat ik hou van fysiek zwaar werk.'

'Ritme terug door Vrouw en Kind Centrum'

Het werk als vrijwilliger in de oppas van het Vrouw en Kind Centrum (VKC), hielp Jyoti (25) om haar zelfvertrouwen terug te krijgen, weer in een dagelijks ritme te komen en na te denken over wat ze met haar toekomst wilde. Eind 2017 kwam ze weer terug, maar nu als stagiaire Helpende zorg en welzijn.

Jyoti werd in 2016 vrijwilliger bij de oppas van het VKC. Die mogelijkheid werd door het UWV aangedragen als plek om dagbesteding te doen. Ze greep de kans met beide handen aan, want 'ik wilde altijd al iets met kinderen doen'. Haar passie werd ook door haar collega's opgemerkt. 'Het is ontzettend leuk werk! Er is in het VKC een mooie mix van kinderen, van over de hele wereld, met allerlei eigen gebruiken en culturen. Ik heb veel vrijheid om mijn eigen ding te doen en zelf te bepalen welke activiteiten ik met de kinderen doe. Bovendien help ik de kinderen spelenderwijs met

het leren van Nederlands, onder andere met plaatjesboekjes en woordpuzzels.'

Vrijwilligerswerk

Dankzij het vrijwilligerswerk begon Jyoti langzaam weer een vast ritme in haar leven te krijgen. Het vrijwilligerswerk stopte halverwege 2017, omdat ze in september startte met de opleiding Helpende zorg en welzijn niveau 2, bij MBO Amersfoort.

Stage

Onderdeel van de opleiding is een stage van twintig weken, waarvoor ze opnieuw bij het VKC aanklopte. Met succes. Sinds december werkt ze twee dagen per week voor de kinderoppas, de andere drie dagen gaat ze naar school. 'Het doet me erg goed om hier weer terug te zijn. De kinderen, de collega's, de goede sfeer, alles bij elkaar geeft mij een warm gevoel. Dat had ik erg nodig. Ik heb nu eenmaal een duw nodig en mensen die mij achter de broek aan zitten. Hier krijg ik de

ruimte om mij te ontwikkelen. De medewerkers geven mij veel kansen om me te bewijzen en mijn leven langzaam verder op te bouwen.'

Verder Leren

De opleiding duurt twee jaar, inclusief nog een andere stage. Wat ze daarna gaat doen, daar twijfelt ze nog over. 'Ik wil gewoon heel graag in een kinderdagverblijf werken. Een niveau hoger kan mij verder brengen en ik weet dat ik het aan kan. Misschien wil ik hierna niveau 3 gaan halen en krijg ik nog meer mogelijkheden. Dan kan ik bijvoorbeeld met jongeren gaan werken, ook iets wat ik graag wil.'

Slagkracht- training

Trajectbegeleiding

Tijdens de inburgering wordt elke klant door een trajectbegeleider gevolgd en ondersteund bij het oplossen van eventuele belemmeringen. Bovendien stellen begeleider en klant gezamenlijk een concreet doel vast: zorg, activering, opleiding of werk. Al tijdens de inburgering worden hiervoor stappen gezet. In 2017 werden twintig personen begeleid richting zorg, 130 personen richting activering en 199 personen richting werk of opleiding. Met dit laatste doel zijn 26 personen uitgestroomd naar een opleiding met studiefinanciering, drie personen gingen studeren (met behulp van UAF) en negen personen vonden een betaalde baan. Daarnaast zijn 36 klanten begeleid in de oude stijl (VIB), waarbij begeleiding naar werk van start gaat ná het inburgerexamen. Van hen hebben negen mensen werk gevonden en zijn er vier gestart met een mbo-opleiding.

Vooruitlopend op een leerwerkplek of taalwerkstage trainen wij klanten - in hun eigen taal - op het gebied van werknemersvaardigheden. De training bestaat uit drie modules, opbouwend van arbeidsmotivatie, via werkcultuur, normen en waarden naar wat klanten kunnen en moeten doen om werk te vinden. Denk aan op tijd komen, agenda beheren, afmelden, omgaan met collega's en de leidinggevende, werk zoeken en vinden. Al is de training in de eigen taal, we maken steeds een koppeling met de Nederlandse termen om hun woordenschat uit te breiden. In 2017 volgden 43 klanten deze werknemersvaardigheidstraining.

Computervaardigheidstraining

Om goed te kunnen solliciteren of een opleiding te volgen, moeten onze klanten computervaardig zijn. In de training Computervaardigheidstraining besteden we onder andere aandacht aan basisvaardigheden op

de computer, CV maken, correct gebruik van e-mail en andere tools, beheren van de inbox, relevante websites vinden, vacatures zoeken en hoe te reageren op vacatures. In 2017 volgden 44 klanten deze training.

Leerwerkplek

Om te ontdekken welk werk bij hen past, kunnen klanten ervaring opdoen op een leerwerkplek bij Amfors of Leger des Heils 50/50. Ook kunnen ze uitzoeken of ze een opleiding in die richting willen volgen. Tijdens het werk spreken ze Nederlands en oefenen ze werknemersvaardigheden. In 2017 maakten zeven personen gebruik van een leerwerkplek.

Taalwerkstage

Ook tijdens een taalwerkstage op de reguliere arbeidsmarkt kunnen mensen werkervaring opdoen. Tegelijkertijd spreken zij Nederlands en oefenen zij werknemersvaardigheden. In 2017 zijn 48 personen gestart met een taalwerkstage. De stages vonden plaats in verschillende branches, van supermarkt tot bouwbedrijf en van garage tot installatietechniek. In een aantal gevallen leidde de stage tot een bijbaan of baan.

Werkcoaches

De werkcoaches bieden extra ondersteuning. Samen met de klant nemen zij vacatures door, bespreken zij welke kleding verstandig is tijdens sollicitaties, gaan zij mee naar uitzendbureaus, oefenen zij sollicitatiegesprekken en bellen zij naar bedrijven. Extra voordeel is dat de klant gebruik kan maken van het netwerk van de vrijwilliger, wat de kans vergroot op het vinden van werk.

In 2017 kregen 25 klanten ondersteuning van een werkcoach.

Bemiddeling naar werk

Om een brug te slaan tussen onze klanten en werkgevers heeft NVA een coördinator in dienst genomen. Deze heeft als taak werkgevers te werven en werkgevers en toekomstige werknemers te ondersteunen. Enerzijds werken wij samen met werkgevers die kansen willen bieden aan statushouders, anderzijds zoeken we gericht naar passende werkplekken. Zo kwamen 27 mensen aan het werk in de horeca, de bouw, de autotechniek en de installatietechniek. Waar nodig hebben we een passende BBL-opleiding geregeld. NVA werkt hierin nauw samen met het Werkgevers Service Punt (WSP).

Vrouw en Kind Centrum (VKC)

De zelforganisatie en de begeleiding van het VKC werkten in 2017 op volle toeren. Honderden vrouwen volgden één of meer van de twaalf verschillende cursussen. Om dat mogelijk te maken, hebben zo'n 70 vrouwen zich ingezet als vrijwilliger. Daarvan hebben 55 deelgenomen aan het trainingstraject voor vrijwilligers. In totaal stroomden ruim veertig vrijwilligers uit naar ander vrijwilligerswerk, een opleiding of werk.

'In 3 jaar meer geleerd dan in de 30 jaar ervoor'

Syriër Zeid (34) vluchtte in 2014 naar Nederland en kwam in 2016 in Amersfoort terecht. Daarvoor werkte hij zes jaar in Griekenland, in de bouw. 'Dat varieerde van metselen tot timmerwerk. Ik heb hele huizen gebouwd.' Datzelfde wil hij in Nederland gaan doen. 'Dit land was een bewuste keuze, ik word fantastisch begeleid en ben erg blij dat ik hier ben terechtgekomen!'

Ondanks zijn vakmanschap volgde Zeid nooit een opleiding. Sterker nog, hij leerde nooit lezen en schrijven en dus kwam hij via NVA in de alfabetiseringsgroep terecht om op zijn niveau Nederlands te leren. 'Ik was nooit naar school geweest en ging al op jonge leeftijd aan het werk.' Om te ontdekken waar hij goed in is, regelde NVA voor hem drie testdagen bij Bouwmensen. Ook werkte hij korte tijd als tegelzetter en schilder op een werkervaringsplek.

Motivatie →

Uiteindelijk kon hij aan de slag bij een bouwbedrijf, in de vorm van een betaalde leerwerkplek. 'Ik kijk goed om me heen en praat veel met mijn collega's. Die zijn erg aardig en helpen mij graag.' Het bouwen in Nederland is anders dan Zeid gewend was. 'Ze gebruiken hier andere machines en technieken. Maar het is prima te doen en ik leer het vanzelf. Wel vind ik het lastig om constant hulp te vragen, maar dat is wel mijn motivatie om alles te leren. In de drie jaar in Nederland heb ik meer geleerd dan in de dertig jaar ervoor!'

BBL-opleiding

Eén dag per week gaat Zeid naar school en volgt hij de BBL-opleiding Assistent bouw, wonen en onderhoud niveau 1. Daar wordt hij ook geholpen met het leren van Nederlands. 'Dat doe ik onder andere met behulp van een app op mijn telefoon. Vroeger begreep ik daar niets van, maar nu begrijp ik én Arabisch én Nederlands. Als ik straks klaar ben met mijn taallessen bij NVA, dan

kan ik vijf dagen werken.'

↙ Eigen bouwbedrijf

Zijn toekomstplannen? 'Ik wil eerst de Nederlandse taal zo goed mogelijk beheersen en steeds een niveau hoger halen. Daarna wil ik bij een bedrijf werken om mij verder te ontwikkelen en misschien een eigen bedrijf starten.' Zijn grote voorbeeld is een vriend met een eigen bouwbedrijf. 'Het heeft geen kantoor, maar een auto waarmee hij alles doet. Opdrachten krijgt hij per telefoon en hij rijdt zo overal naar toe. Dat zou ik ook wel willen!' Met dat doel voor ogen heeft hij onder andere al zijn rijbewijs gehaald. 'Het maakt niet uit voor wie ik werk, particulier of bedrijf. Ik kan alles doen, van reparatie tot renovatie en nieuwbouw. Daarom studeer ik hard voor mijn VCA-certificaat, met behulp van een Nederlands studieboek met handige plaatjes.'

Toen Abrehet (36) in 2012 vluchtte uit Eritrea was Nederland haar doel. Dat ze uiteindelijk, na vele tussenstops, in 2016 in Amersfoort belandde, was voor haar een droom die uitkwam. 'Ik kende de stad, Amersfoort was mijn favoriet.'

Abrehet voltooide in Eritrea de middelbare school en werd, zoals gebruikelijk in Eritrea, daarna meteen te werk gesteld. Zo werkt ze jarenlang als leidster in de kinderopvang. Die werkervaring komt haar in Nederland goed van pas, want ze weet zichzelf goed te redden. Ze had alleen niet geleerd om zélf doelen te stellen, want die werden haar in Eritrea simpelweg opgelegd. Dankzij diverse coachingsgesprekken stapt ze over haar angst heen en durft ze zelf haar weg te zoeken.

Snelle leerling

Ze is erg blij met de begeleiding door NVA: 'Ik ben gek op mijn begeleider Astrid. Zij helpt mij

met van alles! Zoals het zoeken van opleidingen en het volgen van cursussen. In de Slagkracht-training heb ik werknemersvaardigheden geleerd, zoals samenwerken, een sollicitatiebrief schrijven en een gesprek voeren.' Ook deed Abrehet een computercursus. 'Dat was erg leuk om te doen en het helpt mij om op internet te zoeken naar vacatures.' Tijdens de cursussen bleek Abrehet een snelle leerling en hielp en stimuleerde ze haar medecursisten. Dat gaf haar extra zelfvertrouwen.

Taalstage

Inmiddels beheerst ze het Nederlands goed. 'Dat stond voor mij voorop. Nederlands praten is nodig om te werken, mensen te begrijpen en met mensen om te gaan.' Ook al is Abrehet pas kort bezig, in 2017 slaagde ze voor haar inburgeringstest, ze is nu bezig met Staatsexamen B1. Een topprestatie.

Eén ochtend per week doet Abrehet vrijwilligerswerk, tegelijkertijd een taalstage, in verzorgingshuis Nijenstede. 'Ik doe daar allerlei dingen, van koffie schenken tot mensen begeleiden. Werken in de thuiszorg is mijn passie, dat wil ik al heel lang. Bijvoorbeeld thuis mensen helpen met douchen, aankleden en naar het toilet gaan. In Eritrea zorgde ik voor mijn oma's, daar heb ik al veel ervaring opgedaan.'

Allerhandes

Abrehet zoekt zoveel mogelijk contact met Nederlandse mensen in haar omgeving. 'Met een Nederlandse vriendin doe ik leuke dingen, zoals shoppen, maar ze helpt mij ook met het begrijpen van moeilijke brieven. Omdat ik hou van koken, heb ik van mijn buurvrouw een stapel Allerhandes gekregen.'

'Werken in de thuiszorg is mijn passie'

Taakstelling huisvesting

NVA voert de taakstelling van huisvesting van statushouders uit voor Amersfoort, Leusden en Bunschoten. Twee medewerkers zoeken, samen met de woningstichtingen, naar woningen en zorgen ervoor dat statushouders een huurcontract tekenen. Zij begeleiden ook bij de aanvraag van een uitkering en inrichtingskrediet. In 2017 betrof het in Amersfoort 305 statushouders (329 gehuisvest), in Bunschoten 63 statushouders (46 gehuisvest) en in Leusden 48 statushouders (53 gehuisvest). Voor Amersfoort en Leusden hebben wij de taakstelling behaald, in Bunschoten bleef deze achter door het lage woningaanbod.

Maatschappelijke begeleiding

Het team van maatschappelijk begeleiders bestaat uit vrijwilligers en stagiaires. Zij zijn contactpersoon voor statushouders boven de achttien jaar en helpen ze hun weg te vinden en een bestaan op te bouwen in Nederland. Zij geven uitleg over de post, ondersteunen bij de contacten met instanties, regelen een huisarts en tandarts en helpen bij het aanmelden van kinderen bij de juiste school. Deze begeleiding is erop gericht mensen zó toe te rusten dat zij in de loop van de tijd zelfstandig dingen oppakken. In 2017 ging het in Amersfoort om 239, in Bunschoten om 28 en in Leusden om 29 statushouders.

'Overstap'

Om de overstap naar de Nederlandse samenleving voor statushouders goed te laten verlopen, biedt NVA een training in de eigen taal aan, genaamd 'Overstap'. Hierin besteden we aandacht aan de Nederlandse kernwaarden, rechten en plichten en wet- en regelgeving en aan het thuis voelen in de samenleving. Met behulp van deze training begrijpen de deelnemers écht wat ze horen en zij voelen zich hierdoor welkom. Aan het eind van de training tekenen de deelnemers de participatieverklaring. In 2017 zijn achttien groepen gestart met deelnemers uit Amersfoort, Leusden en Bunschoten. Voor de vijf gemeenten, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, De Bilt, Bunnik en Wijk bij Duurstede, startte NVA twintig groepen.

Spreekuur

Drie keer per week kunnen klanten op het spreekuur terecht met hun vragen over brieven, rekeningen, formulieren, gezinshereniging of hun verblijfsvergunning. In 2017 bezochten 1.007 mensen het spreekuur. Bijna de helft van de vragen ging over post en formulieren en ongeveer een derde over financiën, zoals toeslagen en gemeentelijke belastingen. In totaal verwezen we 74 personen door, waarvan zeventien intern, twaalf naar Stadsring51, dertien naar de Sociale Dienst, negen naar Informatie033 en de rest naar overige instanties.

Verblijfsrecht

Als mensen vragen hebben over verblijfsrecht weten zij NVA goed te vinden. Dit kan bijvoorbeeld gaan over een aanvraag gezinshereniging van een partner of een kind. Ook mensen die uitgeprocedeerd zijn en soms al lange tijd illegaal in Nederland verblijven, kloppen bij NVA aan voor hulp of advies. Sommige vragen kunnen wij in één gesprek beantwoorden, voor complexe zaken starten wij een begeleidingstraject. In 2017 namen we 43 complexe zaken in begeleiding, met name gezinsherenigingen van jonge statushouders.

Voorzieningsfonds

Iedereen heeft recht op een gezinsleven. Dit geldt ook voor asielmigranten met een laag inkomen en die toestemming van de IND hebben om hun gezin naar Nederland te laten komen. Voor de kosten van de vliegtickets kunnen zij een beroep doen op het voorzieningsfonds. Dit wordt gevoed door giften van kerken en particulieren. In 2017 konden 43 volwassenen en 95 kinderen naar Nederland vliegen. Dat maakte 44 gezinnen in Amersfoort, Bunschoten en Leusden compleet.

'Liefst bijdragen aan de toekomst van kinderen'

Eigenlijk wilde Hussain (41) naar Zweden, maar de Italiaanse smokkelaar leverde hem, na zijn vlucht uit Syrië, in Nederland af. Achteraf is hij daar blij mee: 'Nederland is klein en het weer is beter dan in Zweden...' Hijzelf kwam in 2014, zijn vrouw en vijf kinderen volgden hem negen maanden later.

Hussain vindt Nederland een mooi en interessant land. 'De mensen zijn aardig, zijn handig en zijn goed in het regelen van dingen. Mooi vind ik de goede zorg voor vluchtelingen. Zo heeft trajectbegeleider Astrid mij erg goed begeleid met cursussen en met werk zoeken.' Vanaf eind 2015 volgt hij Nederlandse les, leerde hij in de cursus 'Overstap' alles over de Nederlandse regels, cultuur en gewoonten en leerde werknemersvaardigheden in de Slagkrachttraining. 'Hoe denken de Nederlanders, hoe gaan collega's in een bedrijf met elkaar om. In het begin moest ik echt even wennen. Nederlanders zijn direc-

ter, meer dan Syrische mensen. Dat bevalt mij wel.'

Taal lastige horde

In Syrië was Hussain leraar op een basisschool en het liefst wil hij dat in Nederland ook. Maar hij besepte dat hij eerst perfect Nederlands moest spreken. Hij wilde eigenlijk snel gaan studeren, maar de taal bleek een lastige horde. Toch zette hij alles op alles om het Staatsexamen te halen, wat hem nét lukte. Hij is nu bezig met niveau B2. Om werkervaring op te doen, kon hij vrijwilligerswerk doen in een verzorgingshuis. 'Leuk werk. Ik deel koffie uit, duw rolstoelen en help mensen met eten. Doordat ik veel praat met de bewoners en collega's leer ik echt de taal.'

Kinderen

In de tussentijd worstelde Hussein met wat voor werk hij zou kunnen doen. Dit varieerde van marktkoopman tot conciërge op een school, maar hij kon geen keuze maken. Dankzij werkcoachgesprekken bleek zijn échte

passie: werken met kinderen in het onderwijs. 'Ik hou van kinderen. Ze zijn eerlijk en stellen mooie vragen. Het gaat mij om de toekomst van de kinderen. Ik vind het prachtig om daaraan bij te dragen. Mijn sterke punten zijn tekenen, Arabische taal en geschiedenis.'

Eigen bedrijf

Door zijn taalachterstand is het hogere beroepsonderwijs voorlopig buiten bereik, dus probeerden Astrid en Hussein, via meerdere MBO-instellingen een BBL-plek Onderwijsassistent te vinden. Helaas was er geen basisschool die daar ruimte en geld voor had. Wordt vervolgd. In de tussentijd heeft hij wel zijn rijbewijs gehaald en denkt hij na over het starten van een eigen bedrijf. 'Mijn Arabisch was altijd al goed en ik wil hier graag lessen Arabisch geven aan mensen uit bijvoorbeeld Syrië en Turkije.'

'Persoonlijke begeleiding aan kinderen bieden'

Jonge moeder Ashley (26) kwam in 2016 bij NVA als gastvrouw werken. Na een bescheiden start nam ze steeds meer verantwoordelijkheid en kon ze haar werkuren uitbreiden. Inmiddels is ze ondersteuner van de taaldocenten, heeft ze volop plannen en is ze op zoek naar betaald werk.

Ashley is geboren in Zuid-Afrika en na een moeilijke jeugd en turbulente scheidingstijd, belandde ze met haar moeder en twee zusjes in Nederland. Door de grote overgang van klimaat en cultuur had Ashley moeite met zich aan te passen. In de loop van de jaren woonde ze dan weer bij haar moeder in Nederland, dan weer bij haar vader in Zuid-Afrika. Op haar 16e bleef ze definitief in Amersfoort en op haar 17e, toen ze nog op school zat, kreeg ze een zoontje, d'Ley. Hij kon bij mijn moeder wonen, terwijl ik wel zelf voor hem zorgde.' Ondertussen wist ze haar diploma te halen.

Persoonlijke begeleiding

Vervolgens startte Ashley met de opleiding onderwijsassistente bij MBO Amersfoort. 'In mijn tienerjaren heeft mijn eigen assistente mij enorm geholpen. Persoonlijke begeleiding is ontzettend fijn en dat wil ik ook aan kinderen bieden. Vooral kinderen die iets naars in hun leven hebben meegemaakt. Die positieve instelling heb ik te danken aan mijn zoontje. Hij heeft mijn leven veranderd en door hem heb ik weer vertrouwen gekregen.'

Nuttig maken

Nadat ze was geslaagd voor de opleiding Onderwijsassistent had Ashley enige tijd werk. Maar de combinatie met het verzorgen van d'Ley brak haar op. Uiteindelijk raakte ze zelfs haar woning kwijt en het kostte enkele jaren om er weer bovenop te komen. In de tussentijd kreeg ze een dochtertje, Jennenyza. In 2014 kreeg ze onderdak in een tienermoederhuis van Kwintes en een jaar later kreeg ze een appartement toegewezen.

Ze ontving een uitkering via het UWV. 'Ik wilde wat doen, me nuttig maken en zo kwam ik bij NVA terecht.'

Ondersteuner

'Ik wilde mij graag inzetten voor NVA, maar vond het lastig om een kinderdagverblijf te vinden. Gelukkig heeft NVA het Vrouw en Kind Centrum. Daar kon ik mijn dochtertje loslaten en vrijwilligerswerk doen.' Ashley begon als gastvrouw en serveerde met veel plezier koffie en thee bij taallessen. 'Maar ik wilde meer uitdaging en vroeg of ik ook in de les kon meehelpen. Dat kon en sinds afgelopen zomer ben ik ondersteuner van de taaldocenten. De doelgroep spreekt me enorm aan, want ook zij hebben, net als ik, veel meegemaakt en willen graag iets van hun leven maken. Daar wil ik ze graag bij helpen!' Dat doet ze nu nog en intussen is Ashley bezig met solliciteren.

Na een lange vlucht uit Eritrea woonde Tame (26) twee jaar in AZC's, voordat hij in 2016 in Amersfoort vaste grond onder de voeten kreeg. Door inburgeringscursussen en taaltrainingen groeide zijn zelfvertrouwen en wilde hij snel stappen vooruit maken. In het dagelijks leven probeert Tame zoveel mogelijk Nederlands te praten. 'Tijdens boodschappen doen en fitness groet ik in het Nederlands terug. En met mijn burens maak ik regelmatig een praatje.'

Tijdens de Slagkrachtraining leerde Tame veel noodzakelijke werknemersvaardigheden. 'Ik ontdekte daar bijvoorbeeld dat het belangrijk is om op tijd te komen en afspraken serieus te nemen. Zo begreep ik meer hoe het eraan toe gaat op de werkvloer. Verder leerde ik te mailen, waardoor ik ook gemakkelijker met mijn begeleider Astrid kan communiceren. Zij begeleidt mij erg goed en vraagt me steeds

hoe het gaat, wat ik wil en waar ik hulp bij nodig heb.'

Begeleide stage

Tame liep twee maanden een begeleide stage bij Metafors van Amfors. Hier wordt productiewerk in de metaal gedaan. Ook al deed hij erg zijn best, door de taal- en cultuurbarrière kon hij toch niet goed in het werktempo mee komen.

Testdagen

Om meer werkervaring op te doen, werkte Tame mee bij testdagen van Bouwmensen en twee weken bij een werkgever in de bouw. 'Daar heb ik van alles gedaan, van tegels leggen tot houten constructies maken. Ik ben erg graag met hout bezig, dat deed ik vroeger al.' Omdat zijn niveau Nederlands onvoldoende was, kon hij helaas niet instromen in het MBO.

Gelukkig vond Tame een betaalde baan bij McDonald's, dankzij de inspanningen en bemiddeling van Charita, coördinator werkprojecten NVA. Hij werkt er vijf dagen per week en dat gaat goed. 'Ik wil alles doen en alles leren, dus heb ik eerst tafels schoongemaakt en afvalbakken geleegd. Daarna kreeg ik ook andere taken, zoals in de keuken. Hamburgers bakken vind ik het leukst! Door met collega's Nederlands te praten, leer ik de taal sneller.' De eerste weken waren voor Tame nog wat lastig, bijvoorbeeld omdat hij niet precies wist wie zijn leidinggevende was. Inmiddels weet hij zijn weg te vinden, heeft hij het erg naar zijn zin en hij ziet zelfs doorgroeimogelijkheden.

Hamburgers →

'Door met collega's Nederlands te praten, leer ik de taal sneller'

Taalschool

Het aantal klassen van de taalschool NVA in Amersfoort, Zeist en Doorn nam in 2017 verder toe. In Doorn zijn 157 klanten gestart met een taal cursus, in Zeist 177 en in Amersfoort 744. Daarnaast zijn we in september gestart met twee inburgeringsklassen bij MBO Amersfoort, zodat jonge statushouders zo vroeg mogelijk kunnen starten met MBO Entree voor Anderstaligen (MBO EVA). Daarnaast kunnen zij hun inburgering afronden in de speciale klas van NVA. De taalschool heeft een goed en betrokken docententeam. De docenten en cursisten worden ondersteund door enthousiaste vrijwillige taalcoaches en NT2-stagiaires tijdens de les en door vrijwillige taalcoaches buiten de les. De grootste groep cursisten van de taalschool wordt voorbereid op het inburgeringsexamen (67%), 24% is bezig met een alfabetiseringsprogramma en 7% volgt een staatsexamenprogramma.

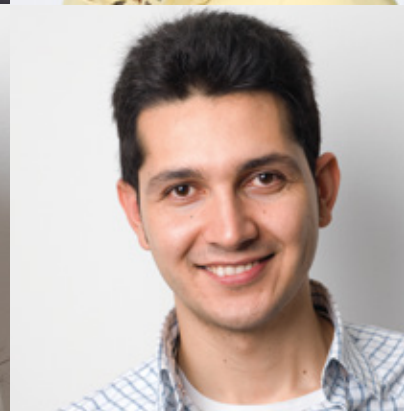
Taalvrijwilligers

Taalvrijwilligers vormen een onmisbare schakel in de taalverwerving van anderstaligen. Zij geven persoonlijke aandacht en maken de anderstalige, naast wegwijz in de taal, ook wegwijz in de omgeving. Eind 2017 waren 181 taalvrijwilligers betrokken bij NVA via de taalscholen in Amersfoort, Zeist en Doorn. Zij worden ingezet als taalcoach één-op-één (147), als taalcoach in de les (70) of als taalcoach in de praktijk (9). NVA werkt ook nauw samen met taalcoachorganisaties als Gilde Samenspraak Amersfoort en Leusden, Humanitas, Taalcoaching Heuvelrug, Diaconessen Amerongen, Stichting De Verbinding en Samenspraak Bunnik en De Bilt.

Taalcoaching voor kinderen

Bij een aantal kinderen van statushouders komt wekelijks thuis een taalcoach langs. De ouders worden hierbij betrokken en krijgen tips en tools om taalachterstand bij hun kinderen te voorkomen. In 2017 begonnen 69 kinderen uit 44 gezinnen met zo'n traject. Naast Amersfoort zijn in 2017 ook gezinnen in Leusden en Bunschoten gekoppeld. Daar zijn dertien (van de bovenstaande 69) kinderen gestart. 65 kinderen hebben in 2017 de taalcoaching afgerond. Een belangrijk extra resultaat van de taalcoaching is dat kinderen zich meer laten zien en assertiever zijn. Ze groeien op sociaal vlak.

NVA
Bloemendalse Binnenpoort 7
3811 GD Amersfoort
www.nva-amersfoort.nl